COMISIYNYDD HEDDLU A THROSEDDU DYFED-POWYS POLICE AND CRIME COMMISSIONER

Heddlu • Police DYFED-POWYS

Diogelu ein Cymuned - Safeguarding our Community

Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed Powys

Crynodeb o Wybodaeth Ariannol 2013/14
(Grŵp)

Cyflwyniad

Ar 15 Tachwedd 2012, etholwyd Mr Christopher Salmon yn Gomisiynydd Heddlu a Throseddu ar gyfer Dyfed-Powys (cyfeirir ato fel 'y Comisiynydd' o hyn ymlaen). Cychwynnodd yn ei swydd ar 22 Tachwedd 2012, a dyna pryd y daeth Awdurdod Heddlu Dyfed-Powys i ben. Prif gyfrifoldeb y Comisiynydd yw sicrhau y cynhelir gwasanaeth heddlu lleol effeithlon ac effeithiol ledled Sir Gaerfyrddin, Sir Benfro, Ceredigion a Phowys, a dal Prif Gwnstabl Heddlu Dyfed-Powys i gyfrif am weithredu dyletswyddau heddlu gweithredol o dan Ddeddf Heddlu 1996.

Diben y Crynodeb hwn yw rhoi mewnwelediad i rai o agweddau mwyaf arwyddocaol perfformiad a sefyllfa ariannol y Comisiynydd fel y'u cyflwynir yn fanwl yn y Datganiad o Gyfrifon.

Datganiad o Gyfrifon

Cyfrifon 2013/14 yw'r ail set o gyfrifon statudol i'w cyhoeddi o dan y trefniadau llywodraethu newydd. Fel endidau cyfreithiol ar wahân (corfforaeth undyn), mae'n rhaid i'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl gynhyrchu eu Datganiadau o Gyfrifon eu hunain, gyda'r Comisiynydd hefyd yn gyfrifol am gynhyrchu Cyfrifon Grŵp (cynhwysir cyfrifon y Comisiynydd o fewn y rhain).

Mae'r cyfrifon yn rhoi manylion pellach ynghylch materion ariannol y Comisiynydd/Grŵp ac yn cynnwys:

- **Adroddiad yr Archwilydd Annibynnol** - mae hyn yn nodi barn yr archwilydd annibynnol, Swyddfa Archwilio Cymru, ynghylch pa un ai a yw'r cyfrifon Grŵp a gyflwynir yn rhoi 'safbwynt gwir a theg' o sefyllfa ariannol a gweithredoedd y Comisiynydd ar gyfer 2013/14;

- **Datganiad o Gyfrifoldebau ar gyfer y Datganiad o Gyfrifon** - mae'r Datganiad hwn yn nodi cyfrifoldebau'r Comisiynydd a'i Brif Swyddog Ariannol;

- **Datganiad Llywodraethu Blynyddol** – nid yw'r datganiad hwn yn rhan o'r Datganiad o Gyfrifon, ond mae'n cael ei gyhoeddi ochr yn ochr â'r Datganiad o Gyfrifon. Mae'r datganiad hwn yn disgrifio sut y mae'r Grŵp yn cynnal busnes yn unol â safonau cywir ac yn cyflwyno canfyddiadau o'r adolygiad blynyddol o effeithlonrwydd y systemau o reoli mewnol;

- **Datganiad o Symudiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn** - mae'r Datganiad hwn yn dangos y symudiadau yn ystod y flwyddyn yn y gwahanol gronfeydd wrth gefn sy'n cael eu dal gan y Grŵp, wedi'u dadansoddi'n "gronfeydd wrth gefn defnyddiadwy" (arian y gellir ei ddefnyddio ar gyfer ariannu gwariant cyfalaf neu leihau trethiant lleol) a chronfeydd wrth gefn annefnyddiadwy (arian na ellir ei ddefnyddio er mwyn darparu gwasanaethau trwy weithredu safonau cyfrifyddu, er enghraifft, y gronfa bensiwn wrth gefn sy'n cyfateb a'r rhwymedigaeth pensiwn);

- **Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr -** mae'r datganiad hwn yn crynhoi'r adnoddau sydd wedi'u cynhyrchu a'u defnyddio wrth ddarparu gwasanaethau plismona a lleihau trosedd yn ystod y flwyddyn. Mae'n cynnwys pob cost dydd i ddydd ac incwm perthnasol ar sail croniad, yn ogystal â thrafodion sy'n mesur gwerth asedau sefydlog a ddefnyddiwyd ac amcan o werth real buddion ymddeol a enillwyd gan weithwyr yn ystod y flwyddyn;

- **Mantolen** - mae hyn yn dangos gwerth yr asedau a'r rhwymedigaethau a gydnabyddir gan y Grŵp ar ddyddiad y Fantolen. Cydweddir yr asedau net (asedau wedi tynnu rhwymedigaethau) gan y cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy ac annefnyddiadwy;

- **Datganiad Llif Arian -** mae'r datganiad hwn yn crynhoi newidiadau i arian ac arian cyfatebol yn ystod y cyfnod adrodd;

- **Cronfa Bensiwn yr Heddlu –** mae hyn yn crynhoi'r incwm a'r gwariant mewn perthynas â phensiynau'r heddlu yn ystod y cyfnod adrodd. Mae'r cyfrif yn dangos y grant ychwanegol sy'n ddyledus gan y grŵp i'r Cyfrif Cronfa Bensiwn. Mae'r Swyddfa Gartref yn ad-dalu'r Grŵp am arian a dalwyd i'r Cyfrif Cronfa Bensiwn, ac i bob pwrpas yn gwarantu'r diffyg ar y Cyfrif Cronfa Bensiwn. Byddai'r arfer hwn yn gweithio i'r gwrthwyneb pe bai'r Cyfrif Cronfa Bensiwn yn dangos gwarged ar ddiwedd y flwyddyn;

- **Nodiadau i'r Cyfrifon** – mae'r rhain yn darparu gwybodaeth ychwanegol sy'n esbonio ymhellach yr eitemau a gynhwysir o fewn y prif ddatganiadau ariannol gyda'r nod o wella dealltwriaeth y darllenydd o'r prif ddatganiadau ariannol;

- **Rhestr Termau** – nid yw hyn yn rhan o'r Datganiad o Gyfrifon, ond mae'n cael ei gynnwys er mwyn cynorthwyo â dealltwriaeth y darllenydd o'r Datganiad o Gyfrifon.

Perfformiad Ariannol y Grŵp

Ym mis Chwefror 2013, gosododd Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu gyllideb ar gyfer y flwyddyn ariannol 2013/14 o £98.179 miliwn. Ar ôl derbyn Grant o £39.828 miliwn gan y Swyddfa Gartref, Trethi Annomestig Cenedlaethol o £14.034 miliwn a Grant Cymorth Refeniw o £0.943 miliwn, codwyd £43.374 miliwn o'r Dreth Gyngor.
Mae'r tabl isod yn crynhoi'r sefyllfa derfynol o ran alldro ar gyfer 2013/14 o'i gymharu â'r gyllideb ddiwygiedig ar gyfer y Prif Gwnstabl ac ar gyfer y Grŵp yn gyfan gwbl. Drwyddo draw llwyddodd y Grŵp i sicrhau cyllideb gytbwys.

Mae'r adroddiad hwn ar fformat dadansoddiad goddrychol, a ddefnyddir gan reolwyr mewnol ar gyfer dibenion adrodd yn erbyn y gyllideb. Mae'r fformat hwn yn wahanol i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, a darperir cysoniad rhwng y ddau fformat yn Nodyn 30 i'r Cyfrifon.

Pwyntiau allweddol i'w nodi yn y tabl sy'n dilyn:

Prif Gwnstabl

- Mae'r tanwariant yn erbyn costau gweithwyr i'w briodoli'n bennaf i'r ffaith bod niferoedd swyddogion yr heddlu wedi bod yn isel yn rhan gynnar y flwyddyn ariannol. Hefyd, profodd yr heddlu drosiant uchel o ran ymddeoliadau swyddogion heddlu yn 2013/14 ac arweiniodd hyn iddo fod o dan ei sefydliad er waethaf recriwtio ar gapasiti llawn yn ail hanner y flwyddyn ariannol. Cynhaliwyd adolygiad o flaenoriaethau a gofynion gweithredol, ac o ganlyniad, penderfynwyd y byddai 30 swydd swyddog heddlu yn cael eu creu. Gellir fforddio'r rhain o fewn y gyllideb gyfredol.
- Roedd swyddi staff heddlu hefyd i lawr ar broffil ar gyfer 2013/14 gyda nifer o swyddi'n cael eu dal yn wag. Roedd hyn yn unol â gostyngiadau a gynlluniwyd fel rhan o'r rhaglen lleihau costau 'Y Cyhoedd yn Gyntaf'.
- Mae taliadau nad ydynt yn ymwneud â chyflogau hefyd i lawr ar y gyllideb gan adlewyrchu gweithredu craffu a ffrwyno parhaus i bob pennawd gwariant.

- Mae'r Heddlu wedi derbyn incwm sylweddol nas rhagwelwyd drwy gyd-gymorth a gwasanaethau arbennig heddlu a weithiwyd gan swyddogion mewn plismona digwyddiadau lleol a chenedlaethol a oedd yn arbediad untro pellach yn erbyn y

gyllideb. Defnyddiwyd hyn ar gyfer pryniadau cyfalaf offer a systemau adnabod rhifau ceir yn awtomatig. Hefyd, derbyniwyd incwm ychwanegol mewn perthynas â derbynebau llog ac yn erbyn y costau erlyn a adferwyd.

- O ganlyniad i danwario sylweddol a ddigwyddodd yn ystod y flwyddyn, trosglwyddwyd swm o oddeutu £5.9 miliwn i gronfeydd wrth gefn.

Comisiynydd

- Mae Swyddfa'r Comisiynydd wedi gorwario rhywfaint ar nifer o gategorïau cost gwahanol, ond derbyniwyd mwy o incwm nag y disgwyliwyd yn wreiddiol hefyd pan osodwyd y gyllideb. Roedd yr incwm ar ffurf dau grant newydd a gyhoeddwyd gan y Swyddfa Gartref.
- Effaith gyfunol yr uchod oedd gwneud cyfraniad uwch na ddisgwyliwyd i gronfeydd wrth gefn.

	Grŵp			Comisiynydd			Prif Gwnstabl		
	Cyllideb Flynyddol Ddiwygiedig	Gwirioneddol	(Gor)/ Tan Wariant	Cyllideb Flynyddol Diwygiedig	Gwirioneddol	(Gor)/ Tan Wariant	Cyllideb Flynyddol Diwygiedig	Gwirioneddol	(Gor)/ Tan Wariant
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Costau Gweithwyr	90,053	86,390	3,663	614	619	(5)	89,439	85,771	3,668
Costau Adeiladau	3,436	3,313	123	0	0	0	3,436	3,313	123
Costau Trafnidiaeth	3,000	2,544	456	13	7	6	2,988	2,537	451
Cyflenwadau a Gwasanaethau	7,935	7,053	882	266	281	(15)	7,669	6,772	897
Gwasanaethau Asiantaeth a dan Gontract	3,775	2,981	794	996	1,034	(38)	2,779	1,947	832
Cyfanswm costau gweithredu	**108,199**	**102,281**	**5,918**	**1,888**	**1,941**	**(53)**	**106,311**	**100,340**	**5,971**
Costau Cyllido Cyfalaf	1,098	2,085	(987)	0	0	0	1,098	2,085	(987)
Amhariadau	0	(61)	61	0	0	0	0	(61)	61
Elw/Colledion ar waredu ar asedau nad ydynt yn gyfredol	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Taliadau llog ar fenthyg allanol	564	620	(56)	0	0	0	564	620	(56)
Cyllido Cyfalaf ac Amhariadau	**1,662**	**2,644**	**(982)**	**0**	**0**	**0**	**1,662**	**2,644**	**(982)**
Neilltuadau i/o'r gronfa pensiwn	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cyfraniadau i/o'r cronfeydd wrth gefn	(416)	6,075	(6,491)	12	193	(181)	(428)	5,882	(6,310)
Neilltuadau	**(416)**	**6,075**	**(6,491)**	**12**	**193**	**(181)**	**(428)**	**(5,882)**	**(6,310)**
Ffioedd, costau ac incwm gwasanaeth arall	(3,820)	(4,968)	1,148	0	0	0	(3,820)	(4,968)	1,148
Grantiau'r Llywodraeth (Refeniw a Chyfalaf)	(7,446)	(7,853)	407	(856)	(1,090)	234	(6,590)	(6,763)	173
Cyfanswm Incwm	**(11,266)**	**(12,821)**	**1,555**	**(856)**	**(1,090)**	**234**	**(10,410)**	**(11,731)**	**1,321**
Gwariant Net	**98,179**	**98,179**	**0**	**1,044**	**1,044**	**0**	**97,135**	**97,135**	**0**
Cyllidwyd Gan:									
Grant yr Heddlu	(39,828)	(39,828)	0	0	0	0	0	0	0
Ardrethi Annomestig Cenedlaethol	(14,034)	(14,034)	0	0	0	0	0	0	0
Grant Cynnal Refeniw	(943)	(943)	0	0	0	0	0	0	0
Y Dreth Gyngor	(43,374)	(43,374)	0	0	0	0	0	0	0
Cyfanswm Cyllido	**(98,179)**	**(98,179)**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Gwariant cyfalaf a chyllido cyfalaf

Yn ogystal â gwariant refeniw, gwariwyd arian ar asedau megis adeiladau a cherbydau sydd â gwerth tymor hir i'r Comisiynydd.

Pob blwyddyn, mae'r Comisiynydd yn cymeradwyo rhaglen gyfalaf sy'n manylu sut caiff yr arian hwnnw ei wario. Yn 2013/14, mabwysiadwyd y gyllideb gyfalaf o £6.014 miliwn gan y Comisiynydd.

Ariannwyd y gyllideb gyfalaf ar gyfer 2013/14 fel a ganlyn:

- Cyllid Refeniw Uniongyrchol £1.390 miliwn
- Cyfraniadau Grant Cyfalaf £1.172 miliwn
- Cronfeydd Cyfalaf wrth gefn £2.752 miliwn
- Benthyciadau £0.52 miliwn
- Derbyniadau Cyfalaf £0.18 miliwn

Yn ystod 2013/14 y gwariant cyfalaf gwirioneddol oedd £3.654 miliwn. Dangosir y prif amrywiadau o'r gyllideb isod:

Categori	Rhaglen Gyfalaf	Gwariant	(Dros) / Tan	Rheswm am y gor/tan wariant
	£'000	£'000	£'000	£'000
Tir ac Adeiladau	2,164	510	1,654	Llithriad yn erbyn y cynlluniau canlynol: £681 – Gorsaf Llandrindod £339 – Adnewyddu'r Pencadlys a gorsafoedd heddlu £198 – Storfa eiddo £58 – Bwyler newydd £378 – Mân wariant arall
Cerbydau	1,486	1,507	(21)	Gwariant ychwanegol ar offer ar gyfer yr hofrennydd
Celfi a Chyfarpar	2,364	1,637	727	Llithriad yn erbyn y cynlluniau canlynol: £161 – Systemau busnes £117 – Data Symudol, £76 – Disodli gweinyddion a TG £63 – Tystiolaeth Fideo Digidol. £310 – Mân wariant arall
Cyfanswm	**6,014**	**3,654**	**2,360**	

Cyllidwyd y gwariant cyfalaf hwn fel a ganlyn:

Categori	Rhaglen Cyfalaf	Cyllid	(Dros) / Tan	Rheswm am y gor/tan wariant
	£'000	£'000	£'000	
Derbyniadau Cyfalaf	180	296	(116)	Derbyniwyd elw ychwanegol ar gyfer offer i'r hofrennydd
Cyllido Refeniw Uniongyrchol	1,390	1,363	27	Defnyddio Cyllid a dderbyniwyd
Benthyca	520	520	0	-
Cronfeydd Cyfalaf wrth gefn	2,752	368	2,384	Gwariant is na'r disgwyl ar y rhaglen gyfalaf
Grant a Chyfraniadau Cyfalaf	1,172	1,107	65	Gwariant is na chyllidwyd amdano ar gyfer data symudol a ariannwyd gan grant
Cyfanswm	**6,014**	**3,654**	**2,360**	

Taliadau Dewisol

Mae mater wedi codi'n genedlaethol yn ystod 2013/14 sy'n codi pryderon ynghylch cyfreithlondeb rhai lwfansau dewisol a dalwyd i nifer bychan o uwch swyddogion mewn heddluoedd ledled Cymru a Lloegr, gan gynnwys Heddlu Dyfed Powys. Nododd datganiad i'r wasg a gyhoeddwyd gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu fod sylw yn y wasg yn genedlaethol wedi codi pryderon ynghylch taliadau dewisol o'r fath. Mae hyn oherwydd na gyfeiriwyd at y taliadau o dan ddarpariaethau penodol Rheoliadau'r Heddlu 2003.

Ymddengys fod cyngor cyfreithiol pellach a gafwyd gan y Comisiynydd yn cadarnhau y gallai'r taliadau fod yn anghyfreithlon. Gweithredwyd yn gyflym er mwyn atal unrhyw lwfansau dewisol ychwanegol rhag cael eu talu hyd nes y bydd y sefyllfa gyfreithiol wedi'i egluro'n llawn. Roedd rhai o'r taliadau hyn yn ymwneud â symiau a dalwyd yn 2012/13 a 2013/14 a thynnir sylw at rain yn Nodyn 33 i'r Cyfrifon, Tâl Swyddogion.

Edrych i'r Dyfodol

Roedd y setliad grant ar gyfer y flwyddyn ariannol 2014/15 yn arbennig o heriol, gyda gostyngiad mewn cyllid o 4.8% yn cael ei weithredu i grantiau canolog. Wrth osod elfen blismona'r dreth gyngor (a elwir yn 'praesept') roedd y Comisiynydd yn ymwybodol o'r angen ar gyfer cydbwyso'r pwysau ar gyllidebau cartrefi a'r angen i ddarparu gwasanaeth plismona cyhoeddus effeithiol. Arweiniodd hyn at gynnydd praesept o 2.1% ar gyfer y flwyddyn ariannol 2014/15 a oedd yn unol â chwyddiant.

Mae'r gyllideb amlinellol a bennwyd ar gyfer 2014/15 wedi cynnwys gostyngiadau cost cylchol blynyddol o £3.747 miliwn, sef y targed a osodwyd gan y Comisiynydd ar gyfer y Prif Gwnstabl ar gyfer 2014/15. Cyhoeddwyd y Cynllun Ariannol Tymhorau Canolig ar gyfer y cyfnod o 2014/15 hyd 2017/18 ochr yn ochr â'r gyllideb ar gyfer 2014/15 ac mae hyn yn nodi gradd sylweddol o ansicrwydd yn ymwneud â faint o gyllid fydd ar gael i'r Heddlu yn ystod y cyfnod hwn.

Disgwylir y bydd y Swyddfa Gartref yn gweithredu gostyngiad tebyg mewn grant o oddeutu -5% yn 2015/16. Bydd y sefyllfa ariannol wedi hynny'n cael ei effeithio gan benderfyniadau Gweinidogion y Swyddfa Gartref ynghylch methodoleg ariannu fformiwla, canlyniad yr Adolygiad Cynhwysfawr o Wariant nesaf (sy'n dilyn yr Etholiad Cyffredinol) yn ogystal â phenderfyniadau lleol a wneir gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu ar flaenoriaethau plismona a'r praesept. Yn ogystal, gall rhai codiadau cost sylweddol godi o Ebrill 2016 o ganlyniad i newidiadau i Yswiriant Gwladol sydd wedi'u trefnu fel rhan o Ddiwygiadau Pensiynau Llywodraeth ehangach. Gallai hyn ychwanegu tua £1.3 miliwn i ofyniad Cyllideb y Grŵp yn 2016/17.

O ystyried ansicrwydd sylweddol yn y sefyllfa ariannu yn y dyfodol, mae'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl wedi cymryd rhan mewn rhaglen "Y Cyhoedd yn Gyntaf" sydd wedi'i anelu at wneud arbedion sylweddol yng nghostau cynnal gweithgareddau plismona rheng flaen. Wedi dweud hynny, hyd yn oed os yw'r rhaglen 'Y Cyhoedd yn Gyntaf' yn cael ei gweithredu'n llwyddiannus, bydd angen gostyngiadau pellach o ran costau ar ôl Ebrill 2016 os yw'r tybiadau ariannu'n profi'n gywir.